

ELŐTERJESZTÉS

DÉDESTAPOLCSÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

2019. NOVEMBER 19-EI

MUNKATERV SZERINTI NYÍLT ÜLÉSÉRE

IKT. SZ: Dtp/1878-6/2019.

MELLÉKLETEK SZÁMA: 2 DB

IV. NAPIREND

Tárgy: Javaslat az Önkormányzat Gazdasági Programjának előkészítésére

Előterjesztő:	Lukács László Polgármester	A döntés formája: Határozat
Előterjesztést készítette:	Turócziné Fazekas Magdolna Aljegyző Gazdasági Program 2014-2019.	Szavazás módja: Egyszerű többség
Melléklet:	Határozati javaslat	

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-a szerint:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Dédestapolcsány Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 119/2015. (III.17.) határozatával elfogadta Dédestapolcsány Község Önkormányzata 2014-2019. évre szóló Gazdasági Programját.

A fenti törvényi kötelezettség alapján szükséges új Gazdasági Program kidolgozása.

Összegezve, a helyi önkormányzat felelőssége, hogy hosszú távú fejlesztési elképzeléseit, amely a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy akár azt meghaladó időszakra vonatkozik, gazdasági programba foglalja. A gazdasági program, fejlesztési terv elfogadásának **legkésőbb az alakuló ülést követő hat hónapon belül meg kell történnie.**

Fontos hangsúlyozni, hogy a gazdasági programba, fejlesztési tervbe olyan célkitűzések és feladatok kerüljenek bele, amelyeknek az anyagi forrása is rendelkezésre áll vagy várhatóan rendelkezésre fog állni.

Tisztelt Képviselő-testület!

2019. december 31. napjáig a gazdasági program összeállításához javaslatot kérek a Képviselő-társaimtól.

Indítványozom az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

Dédestapolcsány, 2019. november 12.

Lukács László sk.
Polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT
Dédestapolcsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2019. (XI.19.) határozata
az Önkormányzat Gazdasági Programja kidolgozásáról

Dédestapolcsány Község Önkormányzata Képviselő-testülete a tárggyal kapcsolatos előterjesztést megtárgyalta és úgy határoz, hogy megbízza a Jegyzőt az Önkormányzat 2019-2024. közötti időszakra terjedő Gazdasági Programjának kidolgozására.

Felelős: Jegyző
Határidő: 6 hónapon belül

**DÉDESTAPOLCSÁNY KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2014-2019.

Dédestapolcsány Község Önkormányzat Képviselő-testületének Gazdasági Programja 2014-2019.

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

1. HELYZETELEMZÉS:

Dédestapolcsány település Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részén, Kazincbarcikától dél-nyugatra, Ózdtól dél-keletre fekszik, a Bükk Nemzeti Park közvetlen közelében.

A helyzetét a különleges természeti adottsága, vízrajza és turisztikai látogatottsága nagymértékben befolyásolja.

Északról a Lázbérci Tájvédelmi Körzet, délről a Bükk Nemzeti Park határolja. Területén halad át a Bán-patak, északi határától nem messze hozták létre a Lázbérci Víztorozót, amely kedvelt horgász hely, egyéb sportot űzni nem lehet. A község kultúrtörténeti emlékéiről, várának maradványairól is híres. Geológiai szerkezeti és annak feltárulási, gazdag felszíni formái, vízrajza és élővilága, történelmi és kulturális értékei Magyarország egyik legváltozatosabb és turisztikai

szempontból legvonzóbb tájává avatják. A településen halad keresztül a 2506. sz. Szarvaskő – Vadna összekötő út, mint a település főútja.

Ez biztosítja a kapcsolatot a 25. sz. Kerecsend – Eger – Bánréve másodrendű főút és a 26. sz. Miskolc – Bánréve másodrendű főutak felé.

A község demográfiai helyzete a 2010-es évektől csökkenő tendenciát mutat. A jelenlegi lakosságszám 1498 fő.

A település intézményi ellátottsága a megyei átlaghoz képest jónak mondható, ugyanis a község a működéshez szükséges valamennyi egészségügyi szolgálattal (háziorvosi alapellátás, fogászati ellátás, körzeti védőnői szolgálat, gyógyszertár), 1-8 osztályos általános iskolával (tornateremmel), 48 férőhelyes napközi otthonos óvodával, művészetoktatási intézménnyel, könyvtárral, művelődési házzal, kézműves házzal, sportpályával, postahivatallal rendelkezik. Az intézmények műszaki állapota részben felújításra szorul, az elmúlt 4 évben új egészségház épült, az általános iskola és a művelődési ház épületét újítottuk fel.

A helyi és más településekről érkező idős korúak és a fiatal családok elhelyezését 30 db önkormányzati bérlakást tartalmazó Nyugdíjsház és 20 db önkormányzati bérlakást magába foglaló Fiatalok Garzonháza biztosítja.

A szociális alapszolgáltatás körében az önkormányzat biztosítja az étkeztetést, társulás keretében a gyermekjóléti, családsegítő szolgálatot, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, éjjeli menedékhely-nappali melegedőt. A munkanélküliségi ráta 7 %-os.

A településen élők jellemzően az autóbusz közlekedést, saját jármű használatát veszik igénybe, mert vasúti közlekedés nincs.

A község infrastrukturális fejlettsége jó. A vezetékes ivóvíz- és szennyvízcsatorna hálózat (100 %), gázhálózat (95 %) kiépült. A közutak állapota kielégítő 75 %-a pormentesített, minőségének védelme és további utak aszfaltozása folyamatosan – a pályázati források függvényében – történik. Szükség lenne kerékpárút kiépítésére. A szervezett kommunális szilárd hulladék gyűjtése, kezelése 100 %-ban megoldott.

Dédestapolcsány Község Önkormányzat 2011-2014. évre vonatkozó Gazdasági Programjában meghatározott fejlesztési célok megvalósulása:

- községháza/hivatal épületének akadálymentesítése,
- az általános iskolában két tanterem kialakítása, homlokzati hőszigetelés és komplett nyílászáró csere,
- a napközi otthonos óvodában az óvoda épülete mögött játszótér építése,
- egészségház építése, fogászati röntgen beszerzés,
- a Nyugdíjsházban 24 órás szociális gondozói felügyelet megszervezése, kert- udvarfejlesztés, fedett, zárt gépkocsi tároló építés,
- a Fiatalok Garzonházában egy lakás komplett felújítása,
- közterületek kezelése, virágosítása, pihenőhelyek kialakítása kültéri berendezéssel, autóbusz megálló építése,
- Művelődési Ház komplett felújítása, Integrált Községi Szolgáltató Tér kialakítása,
- Martos F., Táncsics M., Vásártér, Lajos Á., Alvég , Jókai M. utak pormentesítése,
- köztemetőnél pormentes út, közkút kiépítése,
- Margit híd építése,
- partfalomlást elhárító támfal építése, árvíz sújtotta területeken vízelvezető árok kialakítása,
- erdőgazdálkodás 120 hektár területen,
- közfoglalkoztatás 83 fővel, startmunka-program (kertészet, erdőművelés, kisállattenyésztés (9 db sertés, 100 db tojótyúk).

2. A GAZDASÁGI PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,

- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek elvárásai.

2.1. A KORMÁNY GAZDASÁGPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEI, FEJLESZTÉSI IRÁNYAI:

A gazdasági program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele. A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív program, KEHOP,
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

3. DÉDESTAPOLCSÁNY KÖZSÉG GAZDASÁGI HELYZETE ÉS VÁRHATÓ VÁLTOZÁSOK:

Az Önkormányzat vagyona 2013. évi zárómérleg alapján 745.447 e Ft volt.

VAGYONSZERKEZET:

Vagyonelem megnevezése	Az összes vagyomból a vagyon részaránya /ezer forintban/
Immateriális javak	10.983
Tárgyi eszközök:	626.404
földterület 60.919 e Ft	
telkek 3.187 e Ft	
épületek 391.744 e Ft	
építmények 133.576 e Ft	
üzemeltetési, számítástechnikai eszköz 328 e Ft	
egyéb gép, berendezés 27.087 e Ft	
járművek 9.563 e Ft	
Üzemeltetésre átadott eszközök	97.718
Egyéb eszközök	10.342

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: közutak, közterek, parkok. Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó vagyonelemek: a műemlék jellegű ingatlanok, emlékművek, köztemető, közművek és műtárgyaik, a muzeális gyűjtemények és muzeális emlékek, az önkormányzati költségvetési szervek alapító okiratában szereplő vagyon, az önkormányzat tulajdonosi részvételével működő non-profit gazdasági társaságok, a közalapítvány használatában lévő vagyon, a középületek, állami támogatással épült önkormányzati bérlakások, a sportpálya és sportcélú létesítmény. Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: szántók, erdők. (2000 db)

3.1. PÉNZÜGYI HELYZET:

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt 4 évben az alábbiak jellemezték:

- az önkormányzat a működőképessége fenntartásához 2011. és 2012. években külön állami támogatást vett igénybe,
- 2013. évtől kiegészítő állami támogatás, hitel felvételére nem került sor.

3.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖLTSÉGVETÉSÉNEK KIADÁSI ÉS BEVÉTELI FŐÖSSZEGEI (EZER FORINTBAN)

2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
506.580	454.708	253.036	468.144	239.159

2013-tól megváltozott az önkormányzatok finanszírozási rendszere az un. feladatfinanszírozásra történő áttéréssel. Az ellátandó feladatok is megváltoztak, állami fenntartásba került az általános iskola, kialakították a járási rendszert, ezzel bizonyos feladatok átkerültek a járási hivatalokhoz.

2014. évben a közfoglalkoztatottak átlaglétszáma 83 fő volt az előző évi 51 fő átlaglétszámmal szemben. A 2015. évi költségvetési főösszeg nem tartalmazza a közfoglalkoztatottak 2015. évi létszámát, mely várhatóan egyezni fog a 2014. évi létszámmal.

A költségvetési kiadások közül:

Nöttek az óvoda személyi jellegű és a járulék kiadásai. Az illetmények központilag 2013. szeptemberétől megemelésre kerültek, viszont a gyermeklétszám az előző évhez képest jelentősen csökkent és csökkenő tendenciát mutat. Elengedhetetlen az óvoda működtetésének, a humán erő gazdálkodásnak az átgondolása, a feladat újraszervezése.

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy a dologi kiadások nagysága, a várható fejlesztések miatt nő.

A költségvetés kiadási oldalát csökkentheti az energetikai épület-felújításokból eredő megtakarítás.

Bevételek:

A költségvetési bevételek közül:

- az önkormányzatok költségvetési támogatása jogcímén kapott összegek fedezik a kiadásokat,
- stagnálnak az önkormányzatok sajátos működési bevételei (helyi adó bevételek).

4. A GAZDASÁGI PROGRAM ANYAGI FORRÁSAINAK MEGTEREMTÉSE

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők:

- a pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése,
- közteherviselés (az indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása,
- a képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése),
- a település rendezési tervét úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, a gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

5. JÖVŐKÉP, MEGVALÓSÍTANDÓ ELKÉPZELÉSEK, FELADATOK:

Alapelv, hogy Dédestapolcsány Község Önkormányzatának a településfejlesztésben meghatározó szerepet kell vállalnia. Dédestapolcsány községnek tudatos községfejlesztéssel továbbra is a térség meghatározó tagjának kell lennie.

A község fő jellemzője és speciális adottsága, erőssége a páratlan földrajzi elhelyezkedés, mely sok fejlesztési lehetőséget rejt magában.

Egyedi idegenforgalmi, turisztikai vonzerővel bíró program és/vagy önkormányzati fejlesztés révén községünk vonzereje növekedhet, mely a gazdaságos működését is biztosíthatja.

Községünkben minőségi közszolgáltatásokat, közműveket, óvodát, 1-8. osztályos általános iskolát, egészségügyi alapellátást és a közművelődést továbbra is biztosítani kell.

5.1. A település fejlesztésének alapelvei:

Dédestapolcsány község rendezési tervét a település széles nyilvánossága bevonásával kell végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekben azok az elemek valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják.

Ezek:

- a térségi kapcsolatok erősítése,
- a település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel,
- a munkahelyteremtés,
- idegenforgalmi övezet kialakítása,
- az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése,
- az idegenforgalom, a turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése,
- a népesség számának szinten tartása ill. lehetőség szerinti emelése,
- a település megtartóerejének, a település potenciáljának növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása, ennek keretében kedvezményes áron építési telkek és önkormányzati bérlakások biztosítása,
- a szolgáltatások fejlesztése,
- a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása, a természet adta lehetőségek kiaknázása,
- a környezetvédelem, a környezetterhelések minimalizálása, az emberközpontú környezetszemlélet érvényre juttatása, a vidéki életforma népszerűsítése,
- az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések, a meglévő intézménystruktúra fejlesztése, a kihasználtság javítása.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt ne csökkenjen. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia, melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

Követelmény a településfejlesztés széles nyilvánossága, ezzel kapcsolatosan

- a település honlapjának folyamatos fejlesztése, a községi képűjság szerkesztése,
- a képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatok nyilvánossága,
- az intézményeknek, a civil szervezeteknek a településen rendezett programjainak nyilvánossága,
- turisztikai kiadványok készítése.

A településfejlesztésbe be kell vonni a lakosságot, a vállalkozásokat és az önszerveződő közösségeket.

A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat.

Az elkövetkezendő években jelentős pályázati források nyílnak meg fontos, hogy a településfejlesztés egyik eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

Ennek érdekében

- fontos a pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése,
- amennyiben szükséges, a sikeres pályázat reményében megfelelő szakértelemmel rendelkező

- személy keresése és megbízása,
- a pályázatokhoz megfelelő önerő biztosítása.

5.2. Idegenforgalom, turizmus:

Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, de jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Községünk kedvező földrajzi elhelyezkedése erősíti ezen lehetőségeknek a község és lakossága számára történő minél gazdaságosabb kihasználását. Nyári időszakban jelentős a kerékpáros turizmus, mely most még átmenő jellegű, nem jelent huzamosabb itt tartózkodást.

Alternatív fejlesztési elképzelések:

- Fejlesztetni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- Az idegenforgalmi szempontból fontos közterületeken további pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló).
- Kerékpárút kiépítése.
- Kemping létrehozása.
- Az önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.
- Tanösvények, turista útvonalak karbantartása és fejlesztése.
- Információs adatbázis kialakítása szálláshelyekről, programokról a település honlapján, szórólapokon, kiadványokban.
- A turisztikai szezon meghosszabbítása egyedi kulturális, hagyományőrző programok megszervezésével. (Dédesi Vásár)

5.3. Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében figyelmet kell fordítani arra, hogy

- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,
- kezdeményezni kell az elmaradt adóhátralékok mielőbbi beszedését,
- figyelemmel kell kísérni a nem helyi vállalkozók Dédestapolcsányban végzett bejelentési kötelezettség utáni iparűzési adó beszedését,
- biztosítani kell az indokolatlan mentességek és aránytalanságok megszüntetésével a közteherviselést.

5.4. Önkormányzat

Az Önkormányzat feladata a község üzemeltetése, működtetése (közvilágítás, közutak, járdák és belvízelvezető árkok, ivóvíz ellátás, parkgondozás, temető fenntartás, stb.), intézményeinek önálló fenntartása és működtetése (közös hivatal, óvoda, egészségház, közösségi házak, stb.).

Az önkormányzat közigazgatási feladatainak ellátására Közös Önkormányzat Hivatal (Kirendeltség) működtet.

A megfelelő színvonal biztosítása érdekében szükséges

- a szolgáltató és ügyfélbarát közigazgatás megteremtése,
- az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése,
- a községfejlesztésre alkalmas közigazgatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása.

További feladat:

A színvonalas feladatellátás és a foglalkoztatottak biztonságos munkavégzési feltételeinek biztosítása érdekében szükséges a községközség/hivatal épületének teljes körű felújítása külső forrás igénybevételevel. A szükséges fejlesztések: tetőcsere vagy zsindelyezés, homlokzati hőszigetelés, komplett nyílászáró csere, fűtőkorszerűsítés.

5.5. Köznevelés:

A község önkormányzati kötelezettségének eleget téve 48 férőhelyes, 2 csoporttal működő napközi otthonos óvodát működtet és fejleszt, a törvényi feltételek biztosítása esetén bölcsődei (mini-óvodacsoport) csoportot hozhat létre az óvodában, a szolgáltatásait bővítheti (hosszabbított nyitva tartás).

Községfejlesztésünk alapvető feltétele a KLIK által fenntartott 1-8. osztályos általános iskola létszámának, szakmaiságának és község iránti elkötelezettségének megerősítése.

A művészetoktatás, a községi sportegyesület, a polgárőrség, a KBK közalapítvány, az Élmények Völgye Turisztikai Egyesület támogatása.

További feladat:

Az általános iskola gazdaságos és magas színvonalú működtetése érdekében a következő fejlesztéseket helyezzük előtérbe: vizesblokk felújítása, aula kialakítása, fűtőkorszerűsítés, fűtésszabályozás, sportpálya és játszóudvar kialakítása. A tornaterem beázásának helyreállítása.

A napközi otthonos óvoda felújítása, homlokzati hőszigetelése és komplett nyílászáró csere, korszerű fűtési rendszer megvalósítása, fűtésszabályozás, a konyha bővítése pályázati források bevonásával.

Az általános iskola, napközi otthonos óvoda, művelődési ház környezetének, az épületek által körbezárt terület komplett felújítása (a biztonságos közlekedés körforgalommal történő megoldása, térkövezés, parkosítás stb.)

Ezeknek az intézményeknek a megerősítésére, továbbfejlesztésére kell törekedni a továbbiakban is.

A demográfiai mutatók szerint a község lakosságszáma az elmúlt években folyamatos csökkenést mutat. Az önkormányzat stratégiai intézkedéseivel elő kell segíteni helyben a fiatalok első lakáshoz jutását és a gyermekeik oktatását az óvodától az általános iskola 8. osztályáig.

5.6. Egészségügyi ellátás:

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása.

A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt fenntartja és továbbfejleszti:

- a háziorvosi és fogorvosi alapellátást
- a védőnői ellátást.

5. 7. Egészséges életmód

A képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében:

- arra törekszik, hogy a képviselő-testület, a közös önkormányzati hivatal kirendeltsége, a szociális- és egészségügyi ellátást végző intézmények és személyek folyamatosan együttműködjenek egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében,
- támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak,
- továbbra is következetesen figyelemmel kíséri, hogy a középületekben, közművelődési intézményekben dohányzásra ne kerüljön sor.

5.8. Szociális helyzet

A szociális ellátórendszernek fel kell készülni arra, hogy a jelentkező problémákra (munkanélküliség, betegek, időskorúak, nagycsaládosok) választ tudjon adni. Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni támogatási rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a támogatás a megfelelő személyekhez kerüljön.

Ennek érdekében:

- a képviselő-testület felülvizsgálta a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét a törvényi változások tükrében,
- a továbbiakban is nagy hangsúlyt fektet a szociális információs szolgáltatás segítéséhez,
- együttműködik a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival, köznevelési intézmények és a rendőrség ifjúságvédelmi felelőseivel,
- az ellátásra szorulóknak biztonságát megteremti,
- biztosítja, hogy a szociális szolgáltatások közelebb kerüljenek az ellátottakhoz,
- a szociális ellátási igényeket felméri,
- továbbra is részt vesz a közmunka programokban.

5.9. Gyermek- és ifjúságvédelem

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat:

- a gyermekjóléti feladatokat a családgondozó bevonásával látja el, mely feladat társulás keretén belül működik,
- támogatja, hogy társulás keretében működjön logopédus, gyermekpszichológus, családsegítő-gyermekjóléti szolgálat, a gyermek gyógytornász,
- a gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló beszámolót a képviselő-testület minden év május 31-ig megtárgyalja,
- támogatja az ifjúság szabadidejének kulturált, hasznos eltöltését, illetve minden olyan programot, rendezvényt, amely az ifjúság nevelését, művelését szolgálja.

5.10. Lakásgazdálkodás (időskorúak, fiatalok elhelyezése)

A **Nyugdíjasházba** történő beköltözés pénzügyi feltételeinek kedvezőbbé tételével, a 24 órás szociális gondozói felügyelet megszervezésével az idős emberek számára vonzóbbá és elérhetőbbé vált, nőtt a beköltözések aránya.

További feladat:

- a kert és udvar fejlesztése (térkövezés, parkosítás stb.)
- újabb zárt gépkocsi tároló építése.

A **Fiatalok Garzonháza** kezdetben beváltotta a hozzáfűzött reményeket, nőtt a betelepült fiatalok száma és több gyermek született. Jelenleg vannak üres lakások. A méretlen fűtés és meleg víz ellátás nem ösztönzi a fiatalokat a takarékosagra. A fűtési rendszere korszerűsítésre szorul.

További feladat:

- kedvezmény biztosításával a beköltözések számának növelése,
- fűtés és meleg víz elkülönített mérésének kialakítása,
- központi fűtés felújítása,
- udvari játékok és berendezések telepítése,
- parkoló felújítása
- a Nyugdíjasházban külső lépcső és előtető beépítése

5.11. Közművelődés

Az önkormányzat a Művelődési Ház működését felülvizsgálja.

A közművelődéssel kapcsolatos feladatok:

- pályázati lehetőségek kihasználása,
- bemutatkozási lehetőségek biztosítása (kiadványok, honlap stb.),
- civil szervezetek bevonása,
- a könyvtár működtetésének fejlesztése a lakossági igények széleskörű kiszolgálása érdekében,
- időszakos kiadvány készítése a helyben zajló fontosabb eseményekről, mind a helyi lakosok, mind az ide érkező turisták jobb tájékoztatása céljából,
- ismeretterjesztő előadássorozatok tartása,
- hagyományok őrzése, felújítása, néprajzi és tájvédelmi programok.

5.12. Sporttevékenység:

A község lakossága igényt tart a helyi sportrendezvényekre. E feladat ellátását szolgálja az önkormányzat tulajdonában lévő sportpálya, tornaterem.

A képviselő-testület – a lakossági igények szem előtt tartásával – fontosnak tartja a sporttevékenységgel kapcsolatban:

- a település sportéletének helyet adó épületek és pályák karbantartását,
- a sportegyesület támogatását,
- segíti és szorgalmazza a sportegyesület (labdarúgás, asztalitenisz stb.) pályázati tevékenységét.

5. 13. Foglalkoztatást segítő célok és feladatok:

Önkormányzatunk célja a helyi munkanélküliség megszüntetése.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat

- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében,
- rendszeresen együttműködik az illetékes munkaügyi hivatallal,
- a lehetőségekhez mérten teljes körű közfoglalkoztatást szervez és tart fenn,
- adópolitikájával ösztönzi a munkahelyek teremtését,
- a befektetők számára kedvező feltételeket biztosít.

Közfoglalkoztatás, Start-munka Program:

- Bio- és megújuló energiafelhasználás

A fűtőanyag helyben történő biztosítása. (pl.: energianövény termesztés, telepítési program, tüzelőanyag előállítás, gyűjtése).

- Mezőgazdasági programok

A helybeni lehetőségek, adottságok kihasználásával megtermelt zöldség és takarmánynövények, valamint a kisállattartás és tenyésztés biztosítja az önkormányzati intézmények ellátását. A projekt segítségével állandó friss alapanyag kerül a településeken

működő konyhákban feldolgozásra, és lehetőség nyílik a keletkező többlet felhasználására, feldolgozására is, térszaktakésztés az óvoda konyhája részére.

- Belvív-elvezetési programok

A települést és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvív elvezető árok rendszeres karbantartása. Árok burkolásához szükséges mederburkoló elemek gyártása.

- Mezőgazdasági utak rendbetétele

Elősegíti a mezőgazdasági telepek bekötését a közúti hálózatba, a termények biztonságos szállítását. A program megkönnyíti a környéken lakó polgárok közlekedését, egyúttal megoldja a mezőgazdasági termelők gondjait is, hiszen lehetővé teszi, hogy mezőgazdasági terményeiket idejében betakarítsák.

- Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

A kül- és belterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása (felszedése és kezelése, ártalmatlanítása), megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatása, az ismétlődő lerakások megakadályozása, újak kialakulásának megelőzése. A program által a település és külterületeink megtisztulnak, megvalósul a terület rehabilitációja, és várhatóan hosszú távon is lehetővé válik a tiszta környezet fenntartása.

További feladat:

A zöldségtermesztés szakszerű megtervezése (precízen - helyszínrájszerűen), kapacitásnövelés (fűszernövények is). Piackutatás: potenciális piacok kutatása a zöldség nyers és porított formában történő értékesítéséhez. A zöldség szárítás és porítás technológiájának megterveztetése, kis telephely kialakítása. A nyers zöldségek tárolási feltételeinek helyben történő megoldása (pl. az önkormányzat épülete mögött felhagyott pincék egy részének helyrehozatala)

Közterületekre árokelemek, járdalapok, kerítéselemek, oszlopok, szegélykövek stb. gyártása.

5.14. Infrastruktúra:

A képviselő-testület fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a belvív elvezető rendszer (árok), a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, a telefon, az internet szolgáltatások megfelelő biztosítását.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzat számára a modernkor követelményeinek való igazodást, a felzárkózás követelményét jelenti.

Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy az önkormányzat a honlapját fenntartsa és fejlessze.

Közlekedési feladatok között fontosnak tartjuk

- a község útjainak szilárd burkolattal történő ellátását, felújítását (Bartók B., Akácos, Ady E.)
- a meglévő utak tisztántartását és a külterületi utak karbantartását,
- a település rendezési tervében út céljára kijelölt területen út kiépítését.

5.15. Településtisztaság, hulladékgazdálkodás

Kiemelt célok:

- „megelőzés” elvének tudatosítása, alkalmazása, a keletkezett hulladék mennyiségének csökkentése (hulladékhasznosítás),

- zöldhulladék kezelése és hasznosítása, biogáz-erőmű létesítése pályázati támogatással,
- lakosság tájékoztatása, tudatformálása, környezeti nevelésének fokozása (akciók, programok, szórólapok, óvodai-iskolai nevelés),
- illegális hulladéklerakók felszámolása, kialakulásuk megelőzése,

- szelektív hulladékgyűjtés működtetése.

A fenti célok a Sajó-Bódva Önkormányzati Társulás keretein belül megvalósuló rendszerrel érhetők el.

5.16. Természetvédelem

A képviselő-testület:

- ismertető, figyelmeztető és tiltó táblákat helyez ki,
- az illegálisan lerakott szemetet folyamatosan gyűjti,
- áttekinti a védelmet igénylő vagy védelem alá vonandó építészeti, természeti értékeket,
- javaslatokat dolgoz ki a gondozatlan ingatlanok rendbetételére, az életveszélyessé vált ingatlanok felújítása, esetleges bontása érdekében.

5.17. Földterületek, erdőgazdálkodás

A földterületek haszonbérleti díjából és a támogatásból befolyó bevételt további mezőgazdasági gépek beszerzésére fordítjuk.

A Képviselő-testület támogatja a birtok-összevonási célú földcserét.

Az önkormányzat jelenleg 120 hektár területen folytat erdőgazdálkodást. Cél az erdőgazdálkodásba bevont erdőterület nagyságának növelése. A kitermelt fát az intézmények fűtésére használja fel, a fölösleget a lakosság részére értékesíti.

További feladat:

Az értékesítésből és az állami támogatásból származó bevételt erdőtelepítésre, ápolásra, erdészeti célú gépbeszerzésre, településfejlesztési célból területvásárlásra fordítani.

Az önkormányzat mezőgazdasági területeinek tömbösítésének (a jobb művelhetőség érdekében nagyobb összefüggő területek legyenek) folytatása (felvásárlás - közmunkaprogramhoz kapcsoltan az önkormányzat elővásárlásra jogosult, földcsere). Az önkormányzat gyepterületei esetében a magasabb támogatási szinthez a feltételek előkészítése (pl. területmérési jegyzőkönyv, esetlegesen földhasználati terv, stb.) Agrár-környezetgazdálkodási programba történő becsatlakozás 2016. január 1-től.

5.18. Köztemetők

A köztemetők fenntartása az önkormányzatnak kötelező feladata.

A fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása és színvonalának emelése érdekében

- gondoskodni kell az üzemeltetéséről,
- a ravatalozó épületének előtető építéséről,
- urnafal kialakításáról,
- emlékhelyek karbantartásáról,
- temetői sírhelymegváltásról,
- tájékoztató táblák, térképek és parcellák kihelyezéséről.

5.19. Közterület fenntartás

A képviselő-testület gondot fordít a közterületek megfelelő színvonalon tartására, ennek érdekében:

- fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására,

- virágosítás és fásítási programok,
- település-szépítési programok szervezése,
- gondoskodni kell az előregeredett fák kivágásáról és pótlásáról,
- figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megóvására,

- külterületi utak, zöldövezet karbantartására.

5.20. Vízrendszer, csapadékvíz elvezetés:

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás és szennyvízelvezetési szolgáltatásokat.

A csapadékvíz elvezető rendszerek, árkok kialakítását, jó karbantartását kiemelkedő feladatnak tartjuk különösen: Jókai úti kertek, vásártér, Martos F. u., Lajos Á. u., Alvég u., Majális park, Alsótábla.

A belvízelvezetés teljes körű rendszerének kialakítását pályázati támogatás esetén biztosítani kell.

5.21. Közbiztonság, tűzvédelem

Az önkormányzat feladata a közbiztonsági és tűzvédelmi feladatok ellátásának támogatása, illetve színvonalának javítása.

Ennek érdekében:

- figyelemmel kíséri, hogy az önkormányzat intézményei rendelkezzenek tűzvédelmi szabállyal,
- közbiztonsági, katasztrófavédelmi referenset működtet,
- támogatja a rendőrséget, polgárőrséget,
- külső forrásból térfigyelő kamera kiépítését szorgalmazza.

6. Tervezett beruházások, fejlesztések ütemezése

Az Önkormányzat elkötelezett a fejlesztések mellett, melyek megvalósítását pályázati, egyéb központi támogatás útján tudja biztosítani.

A fejlesztési koncepció 5 évre szól, a program megvalósításának ütemezése a külső források, támogatások lehívhatóságának függvénye.

A pályázati lehetőségek kihasználása érdekében a tervezett fejlesztésekre, beruházásokra az önkormányzatnak engedélyes tervekkel kell rendelkeznie.

Az önkormányzatnak törekednie kell a pályázati lehetőségek maximális kihasználására a település, az önkormányzat működőképessége fenntartása mellett.

Dédestapolcsány, 2015. március 17.

Lukács László
Polgármester

Záradék:

Dédestapolcsány Község Önkormányzat Képviselő-testület a 119/2015. (III.17.) határozatával elfogadta Dédestapolcsány Község Önkormányzata 2014-2019. évi Gazdasági Programját.